

Barbara Strzałkowska

XXI Kongres Międzynarodowy Organizacji Studiów nad Starym Testamentem (International Organization for the Study of the Old Testament - IOSOT), Monachium, 4-9 VIII 2013

Collectanea Theologica 83/4, 221-223

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARBARA STRZAŁKOWSKA, WARSZAWA

**XXI KONGRES MIĘDZYNARODOWEJ ORGANIZACJI
STUDIÓW NAD STARYM TESTAMENTEM
(INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR THE STUDY
OF THE OLD TESTAMENT – IOSOT),
MONACHIUM, 4-9 VIII 2013**

W dniach 4-9 sierpnia 2013 r. w Uniwersytecie Ludwiga Maximiliana w Monachium (Ludwig-Maximilians-Universität, München) odbył się XXI międzynarodowy kongres specjalistów od Starego Testamentu, zorganizowany przez International Organization for the Study of the Old Testament (IOSOT). Podstawową formą aktywności tej organizacji, powstałej w 1950 r., jest zwoływanie kongresów biblijnych w cyklu co trzy lata. Spotkania IOSOT odbywają się w różnych częściach Europy i świata. Od 1950 r. wiele z nich miało miejsce w wiodących ośrodkach naukowych Europy, m.in. w: Kopenhadze (1953); Strassburgu (1956); Oksfordzie (1959); Bonn (1962); Genewie (1965); Rzymie (1968); Uppsali (1971); Edynburgu (1974); Getyndze (1977); Wiedniu (1980); Salamance (1983); Leuven (1989); Paryżu (1992); Cambridge (1995); Oslo (1998); Bazylei (2001); Lejdzie (2004); Ljubljanie (2007) i Helsinkach (2010).

Podczas kongresu wybierany jest nowy prezydent organizacji, który pełni swoją funkcję do czasu kolejnego spotkania, ma więc trzy lata na zorganizowanie następnego kongresu. W 2013 r. głównym organizatorem (jako prezydent IOSOT) był prof. dr. Christoph Levine, z Monachium. Zastąpił on w funkcji przewodniczącego swoją poprzedniczkę, prof. Raiję Sollamo, która odpowiadała za spotkanie IOSOT w Helsinkach w 2010 r. Niemieckim spotkaniom przewodniczyli w przeszłości także m.in. Martin Noth (w 1962 r. w Bonn) i Walther Zimmerli (w 1977 r. w Getyndze).

Kongresowi, tak jak w latach ubiegłych, towarzyszyły sympozja specjalistyczne, których referaty uzupełniały bogaty program obrad. Były to:

1. w dniach 1-3 sierpnia zjazd specjalistów od Biblii Greckiej: International Organization for the Septuagint and Cognate Studies (IOSCS);

2. w dniach 4-7 sierpnia zjazd specjalistów od badań qumranologicznych: International Organization for Qumran Studies (IOQS);

3. w dniach 5-6 sierpnia zjazd specjalistów od Tekstu Masoreckiego: International Organization for Masoretic Studies (IOMS);

4. w dniach 7-9 sierpnia zjazd specjalistów od studiów targumicznych: International Organization for Targumic Studies (IOTS);

5. w dniach 5-7 sierpnia spotkanie specjalistów od syryjskiej wersji Biblii: International Syriac Language Project (ISLP).

W sumie zatem spotkania badaczy odbywały się od 1 do 9 sierpnia 2013 r. i były prawdziwą ucztą dla tych, którzy w swojej aktywności naukowej zajmują się problematyką Starego Testamentu w różnych wymiarach.

Program kongresu był bardzo bogaty: zaproponowano ponad 200 (!) różnych wykładów, komunikatów i warsztatów pogrupowanych według podobnej tematyki na w sumie kilkadziesiąt sesji oraz 15 głównych referatów wygłaszanych przez badaczy z całego świata. Publikacja programu kongresu przygotowana przez organizatorów w formie książkowej liczyła ponad 300 stron! Prezentowano wykłady z wielu dziedzin badań nad Starym Testamentem, przeplatane panelami dyskusyjnymi i warsztatami. Przybyli specjaliści od Pięcioksięgu, ksiąg historycznych, mądrościowych, od literatury prorockiej i poezji biblijnej, od literatury międzytestamentalnej i przekładów starożytnych, specjaliści od badań językowych, narratologicznych, po historyczno-krytyczne, od archeologii biblijnej po historię recepcji tekstu. Wszyscy dzielili się najnowszymi wynikami swoich badań oraz brali udział w inspirujących dyskusjach.

Trzeba powiedzieć, że organizacja tak wielkiego kongresu, jak przystało na Niemców, była perfekcyjna. Organizatorom pomagali wykładowcy i studenci Uniwersytetu Ludwiga Maxilimiana (nazwa pochodzi od jej założyciela, Ludwika IX, księcia Bawarii oraz jej późniejszego króla, Maksymiliana I). Nie zabrakło towarzyszących wykładom spotkań towarzyskich – tych oficjalnych (z biskupami – katolickim i protestanckim – Monachium oraz z prezydentem miasta) oraz nieformalnych, które stanowiły równie ważną część kongresu, dającą możliwość wymiany myśli i nawiązania kontaktów.

Obok spotkań zorganizowano wiele wydarzeń towarzyszących. Uczestnicy kongresu mieli możliwość zwiedzania monachijskich i podmonachijskich zabytków, m.in. pierwszego niemieckiego obozu koncentracyjnego w Dachau; wystawy malarstwa o tematyce biblijnej, zorganizowanej specjalnie z okazji kongresu w słynnej monachijskiej Alte Pinakothek, a także wystawy dawnych wydań Biblii Hebrajskiej w Narodowej Bibliotece Bawarii w Monachium, oraz wystawy egiptologicznej w miejscowym Muzeum

Egiptologicznym Bawarii. Wyjątkowym wydarzeniem był rejs statkiem po jeziorze Starnberg, jednym z najbardziej malowniczych w Bawarii, a jedną z ciekawszych wieczornych prezentacji była ta poświęcona listom Juliusa Wellhausena, których publikacja ukazała się tuż przed kongresem nakładem wydawnictwa Mohr Siebeck. Na wieczornym spotkaniu odczytano fragmenty bogatej i ciekawej korespondencji słynnego biblisty. Podejmował on w listach m.in. tematykę swojej teorii dotyczącej powstania Pięcioksięgu, z której jest najbardziej znany także polskim czytelnikom, a jego spostrzeżenia, także na temat badań biblijnych swoich czasów, wywoływał szeroki uśmiech na twarzach zgromadzonych w Monachium słuchaczy. Uczestnicy kongresu mieli naprawdę wiele możliwości i musieli dokonywać wyboru, w których wydarzeniach wziąć udział.

Kongres IOSOT zgromadził bardzo wielu uczestników – w sumie ok. 700 badaczy Starego Testamentu z całego świata, reprezentantów kilkudziesięciu krajów z niemal wszystkich kontynentów, ludzi różnych wyznań (najwięcej chrześcijan, głównie katolików i przedstawicieli różnych kościołów protestanckich, ale liczna była także grupa żydowskich badaczy, z samego Izraela ponad 20 osób) i języków. Przybyli licznie bibliści z Europy, obu Ameryk, Afryki i Azji. Najliczniej reprezentowaną grupą narodowościową byli z oczywistych względów gospodarze kongresu, Niemcy. Kongres był doskonałą okazją do debaty między specjalistami pokrewnych dziedzin i każdy mógł wrócić do swojego środowiska naukowego wzbogacony o nowe doświadczenia i wiedzę.

Z Polski przybyły do Monachium jedynie dwie osoby: dr Barbara Strzałkowska z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie oraz ks. Mariusz Górny, obecnie z Papieskiego Instytutu Biblijnego w Rzymie. Trzecia Polka, która miała prezentować referat podczas jednej z sesji – dr Teresa Stanek z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – z powodów zdrowotnych nie dotarła na kongres. Szkoda, że pośród tak licznej grona polskich biblistów (w Stowarzyszeniu Biblistów Polskich zrzeszonych jest obecnie prawie 300 osób) tak niewielu Polaków zdecydowało się uczestniczyć w tym ważnym wydarzeniu naukowym, blisko naszej granicy.

Następny kongres będzie zapewne trudniej dostępny, ponieważ zwołano go w 2016 r. w Republice Południowej Afryki. Na to spotkanie zaprasza nowo wybrany w Monachium prezydent IOSOT, prof. Johann Cook, specjalista od Księgi Przysłów w Septuagincie, wykładowca Uniwersytetu w Stellenbosch. Organizatorzy zapewniają, że warunki nie będą gorsze niż w Monachium.

Barbara Strzałkowska, Warszawa